

Аналіз виховної роботи за 2023/2024 навчальний рік

У 2023/2024 навчальному році виховна робота у закладі була спрямована на виконання положень законів України «Про освіту», «Про загальну середню освіту», «Про охорону дитинства», «Про позашкільну освіту», постанови Кабінету Міністрів України від 27.08. 2010 №778 «Про затвердження Положення про загальноосвітній навчальний заклад», розпорядження Кабінету Міністрів України № 988-р від 14.12.2016 «Про схвалення Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» зі змінами (розпорядження Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 р. № 592-р), наказів Міністерства освіти і науки України, від 31.10.2011 № 1243 «Про основні орієнтири виховання учнів 1-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів України», від 25.11.2011 № 1358 «Про виконання розпорядження Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2011 № 1039 «Про затвердження плану заходів щодо реалізації Концепції розвитку кримінальної юстиції щодо неповнолітніх в Україні» зі змінами (Розпорядження Кабінету Міністрів України від 08.02.2017 № 92-р (92-2017-р), листа МОН № 1/12702-23 від 24.08.2023 року «Щодо організації виховного процесу в закладах освіти у 2023/2024 н. р.», указу Президента України від 16.03.2022 року №143/2022 «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України», наказу МОН №586 від 06.06.2022 року «Про деякі питання національно-патріотичного виховання в закладах освіти України та визнання таким, що втратив чинність, наказу Міністерства освіти і науки України від 16.06.2015 №641», з метою забезпечення чіткої організації виховного процесу, позаурочної зайнятості учнів та вихованців закладів загальної середньої та позашкільної освіти, створення безпечного освітнього середовища.

Нормативною базою для організації виховної діяльності в освітніх закладах є:

- Конституція України;
 - Конвенція про права дитини (ратифікована Постановою ВР від 27.02.91 № 789-ХІІ);
- Закони України:
- «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 № 463-ІХ;
 - «Про охорону дитинства» від 26.04.2001 № 2402-ІІІ;
 - «Про протидію торгівлі людьми» від 20.09.2011 № 3739-VІ;
 - «Про правовий статус та вшанування пам'яті борців за незалежність України у ХХ столітті» від 09.04.2015 № 314-VІІІ;
 - «Про увічнення перемоги над нацизмом у Другій світовій війні 1939-1945 років» від 09.04.2015 № 315-VІІІ;

- «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки» від 09.04.2015 № 317-VIII;
- «Про запобігання та протидію домашньому насильству» від 07.12.2017 № 2229-VIII.

Засадами державної політики у сфері освіти та принципами освітньої діяльності є: єдність навчання, виховання та розвитку (ст. 6 Закону України «Про освіту»).

Реалізація всіх напрямків виховної роботи здійснювалась через заходи, які були передбачені річним планом роботи та відображалися у роботі педагога-організатора, класних керівників, психологічної служби, органів учнівського самоврядування, заступника директора з виховної роботи, батьківського комітету та інших учасників навчально-виховного процесу.

На початку навчального року було створено банк даних дітей, які потребують соціального захисту, опіки, складено соціальні паспорти класів, вивчено стан охоплення учнів у гуртках, секціях у позаурочний час, проведено роботу по залученню учнів до них. Станом на **06.06.2024** року в ліцеї навчається 272 учні.

З метою попередження правопорушень, профілактики бездоглядності було налагоджено тісний контакт ліцею із сім'єю, громадськістю, бо тільки так можна досягти позитивних результатів у виховній роботі з неповнолітніми. Систематично проводилася роз'яснювальна робота з батьками на загальношкільних, класних зборах, під час індивідуальних бесід щодо недопущення правопорушень серед учнівської молоді.

У 2023/2024 н. р. продовжила роботу Рада профілактики правопорушень, де було виявлено і проведено роботу з учнями, які схильні до правопорушень. З такими дітьми проводились індивідуальні виховні бесіди, психолого-педагогічна корекційна робота. З метою запобігання дитячій безпритульності, бездоглядності, профілактики правопорушень та злочинності проведено профілактичні рейди «Урок», акції «Молодь за здоровий спосіб життя», «Мистецтво проти наркоманії, пияцтва, злочинності», дискусії «Ми народжені, щоб нести відповідальність за своє життя», тиждень морального виховання, тематичні години «Кримінальна відповідальність неповнолітніх», години спілкування «Без прав немає обов'язків», диспути «Запобігти, врятувати, допомогти» та ін.

Триваюча широкомасштабна збройна агресія російської федерації проти України викликала стрес у всіх учасників освітнього процесу. За таких умов істотно зросла роль психологічної служби у системі освіти щодо забезпечення своєчасного і систематичного надання психологічної та соціально-педагогічної підтримки всім учасникам освітнього процесу. Протягом 2023/2024 н.р. практичний психолог закладу Лук'янчук В.В. та класні керівники систематично

працювали над підтримкою та оптимізацією психологічного стану здобувачів освіти.

На уроках було запроваджено психологічні хвилинки, які допомагають здобувачу освіти впоратися зі стресом та його наслідками, емоційно налаштуватися на урок, на плідну роботу, завдяки чому створюється сприятлива атмосфера.

З метою розвитку соціальних і громадянських компетентностей здобувачів освіти практичним психологом закладу було проведено анкетування учнів «Шкільний лідер. Соціально-психологічний портрет», психологічний тренінг «Розвиток навичок поведінки у конфліктних ситуаціях» (для учнів, схильних до конфліктної поведінки), тренінгові заняття до європейського дня боротьби з торгівлею людьми «Скажи НІ сучасному рабству!», до Всесвітнього дня психічного здоров'я проведено годину психолога «Подолання стресових ситуацій у навчальному закладі та розвиток позитивних емоцій», акція «16 днів проти насильства» до Європейського дня захисту дітей від сексуальної експлуатації та сексуального насильства, психотренінг «Кожен має право бути самим собою» до Міжнародного дня толерантності (16.11.2023), година спілкування «Порозуміння з ВІЛ-позитивними людьми», «Твоє життя – твій вибір», тиждень психологічної, тематична бесіда «Торгівля людьми у сучасному світі», години психолога з профорієнтації «Коли робота приносить радість» - 7 клас, «Ти і ринок праці» - 8 клас, «Трудові канікули» - 9, 10 класи, «Держава потребує професіоналів» - 11 клас (18.03-22.03.2024), акції «Мій настрій», «Назви сусіда лагідно» до Всесвітнього дня психолога (23.04.2024), для учнів 11 класу була проведена година психолога «Психологічна підготовка до НМТ. Профілактика стресів» (23.04.2024), лекція для старшокласників «Психологічні особливості добору професійної діяльності та психологічна підготовка до підсумкової атестації, НМТ» (22.05.2024).

Булінг (цькування) є однією із поширених форм насильства у дитячому середовищі. З війною проблема булінгу не лише не викорінилася, а онлайн-цькування в закладах освіти набуває нових форм і проявів, зокрема, булінг із застосуванням засобів електронних комунікацій. З метою профілактики булінгу (цькування) та кібербулінгу у 2023/2024 н. р. було проведено просвітницьку роботу з батьками та законними представниками здобувачів освіти з питань профілактики насильства, булінгу, формування толерантної поведінки та вирішення конфліктних ситуацій мирним шляхом.

Відповідно до плану заходів щодо запобігання та протидії булінгу (цькування) в закладі освіти було проведено тиждень протидії булінгу (25.09-29.09.2023), профілактично-просвітницькі заходи з профілактики булінгу (цькування), жорстокої та протиправної поведінки, конфліктів в учнівському та педагогічному колективі, годину психолога «Школа дружня до дитини», з метою проведення просвітницької роботи, організовано зустрічі здобувачів освіти із

інспекторами з ювенальної превенції відділу поліції. Практичний психолог та класні керівники закладу провели серію заходів для учнів 1-11 класів: тренінгові заняття «Давайте жити дружно!» (2-4 класи), «Протидія виявам насильства в учнівському середовищі» (6-8 класи), «Конфлікт. Шляхи подолання конфліктів» (9-11 класи), «Запобігання насильства серед дітей. Правила безпечної поведінки» (3-4 класи), «Прояви булінгу у шкільному колективі» (5-8 класи), «Толерантність, як умова спілкування» (5-8 класи), імітаційну гру «Єдиний організм: створення і розвиток колективу класу» (5 клас), години спілкування ««Читання з передбаченням» за казкою Ірен Роздобудько «Дикі образи дикобраза»» (1-2 класи), «Закон і ми» (9-11 класи), «Культура спілкування в Інтернеті» (5-8 класи), «Моя поведінка в конфлікті/ небезпечній ситуації» (7-8 класи). Члени учнівського самоврядування підготували та поширили відео-презентацію «Кібербулінг агресія в Інтернеті».

На загальношкільних батьківських зборах, заступником директора з виховної роботи було проведено всеобуч «Як зрозуміти, що дитина є жертвою булінгу».

Нова реальність диктує нові правила життя. Одним з найважливіших завдань у 2023/2024 н. р. було і залишається – оволодіння здобувачів освіти необхідними знаннями, потрібними для подальшої безпечної життєдіяльності.

Робота з охорони праці, безпеки життєдіяльності, профілактики травматизму дітей у побуті та під час навчально-виховного процесу визначається у діяльності педколективу як одна із пріоритетних і проводиться відповідно до Законів України «Про охорону праці», «Про дорожній рух», «Про пожежну безпеку», Положення про організацію роботи з охорони праці учасників навчально-виховного процесу в установах і закладах освіти", затверджених наказом МОН України № 563 від 01.08.2001р. із змінами згідно з наказом МОН України від 20.11.2006 р. № 782, Державних санітарних правил і норм улаштування, утримання загальноосвітніх навчальних закладів та організацій навчально-виховного процесу, та інших численних нормативних актів, які регламентують роботу школи з цих питань.

На початку навчального року, напередодні канікул та святкових днів проводились інструктажі з безпеки життєдіяльності серед учнів, відпрацьовано програма вступного інструктажу. Регулярно відбувалися цільові інструктажі з учнями перед екскурсіями, походами, спортивними змаганнями. Кожна класна кімната, кабінет має необхідний перелік документації з питань безпеки життєдіяльності. Також у приміщенні розміщено кілька стендів по безпечній поведінці. У вересні та травні місяці кожного року у ліцеї проводяться практичні заняття по евакуації учнів і працівників на випадок пожежі згідно планів евакуації.

З метою інформування та підвищення рівня обізнаності учнів було проведено інструктажі та бесіди щодо поведінки в умовах воєнного стану, серед

них: «Правила поведінки під час сигналів тривоги», «Екстрена валіза. Що потрібно мати на випадок евакуації населення», «Дії під час обстрілу. Обстріл стрілецькою зброєю. Артобстріл, мінометний обстріл. Обстріл дронами-камікадзе», «Правила поведінки під час комендантської години», «Правила поводження з невідомими предметами та речовинами» та інші.

У закладі протягом року проводились заходи щодо запобігання дитячого травматизму, застосовувались різні форми та методи роботи, серед яких: лекції, бесіди, зустрічі з працівниками поліції, лікарями. У позаурочний час, з метою формування навичок безпечної поведінки та пропаганди здорового способу життя, для здобувачів освіти організовувались вікторини, конкурси, екскурсії.

Класні керівники 1-11 класів провели єдину виховну годину з безпеки життєдіяльності та правил дорожнього руху (01.09.2023), ознайомили із планом евакуації під час пожежі, провели бесіду «Щоб не трапилось біди, в МНС ти подзвони» (23.10-27.10.2023), тематичний інструктаж «Небезпека передвесняного льоду на водоймах» (02.02.2024), члени учнівського самоврядування організували перегляд мультфільмів для учнів 1-4 класів від ЮНІСЕФ України про мінну безпеку: «Повітряний змій», «Лісовий скарб», «Телефонуй 101» (15.01-19.01.2024). Заступник директора з виховної роботи провела тестування учнів та вчителів «Чи готові ви до екстремальних ситуацій», «Чи притягуєте ви небезпеку» (19.02.2024).

Для удосконалення профілактичної роботи щодо запобігання дитячого травматизму серед вихованців класними керівниками проводиться комплекс бесід:

- з правил дорожнього руху;
- з правил протипожежної безпеки;
- запобігання отруєнь;
- з безпеки при користуванні газом;
- з безпеки з вибухонебезпечними предметами;
- з безпеки на воді;
- з безпеки користування електроприладами, при поводженні з джерелами електроструму.

На період запровадження воєнного стану в Україні (Указ №64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні») у закладі, на постійній основі, проходить інформування учасників освітнього процесу та працівників (онлайн зустрічі, хвилинка спілкування) про межі поширення, наслідки, способи та методи захисту, а також дії у зоні можливої надзвичайної ситуації. Також адміністратором шкільної Фейсбук сторінки розповсюджується корисні поради від UNICEF Ukraine «Важливо, як ніколи», «Дітям про вибухонебезпечні предмети»; ДСНС України «Мінна безпека. Що потрібно знати та виконувати».

Національно-патріотичне виховання здобувачів освіти стало пріоритетним напрямом в національній системі освіти. Національно-патріотичне виховання є

важливим засобом громадянської освіти. Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 9 жовтня 2020 р. № 1233-р схвалено Концепцію Державної цільової соціальної програми національно-патріотичного виховання на період до 2025 року.

З метою посилення національно-патріотичного виховання здобувачів освіти у 2023/2024 навчальному році було проведено тематичні просвітницькі заходи: Перший урок національно-патріотичного спрямування (01.09.2023), конкурс малюнків «Дякуємо за мирне небо над головою», тиждень пам'яті захисників та захисниць (18.09-22.09), акція «Прапор об'єднає» - створили побажання для військових на прапорі, години спілкування «Я громадянин України і пишаюся цим» (1-4 класи), інтелектуальну гру «Невідома Україна?» (5-7 класи), конкурс малюнків «Національні символи українського народу» (1-11 клас).

Відповідно до Указу Президента України №143/2022 «Про загальнонаціональну хвилину мовчання за загиблими внаслідок збройної агресії росії проти України» у закладі щоденно о 9.00 проводиться загальнонаціональна хвилинка мовчання.

З метою вироблення в учнів високого ідеалу служіння народові, готовності до трудового та героїчного подвигу в ім'я процвітання держави та її захисту; виховання в школярів патріотизму, свідомої дисципліни та організованості, протягом жовтня було проведено декаду захисників і захисниць України. Класними керівниками було організовано тематичні виховні години до Дня українського козацтва та Дня захисників та захисниць України: «Покрова – козацький оберіг», «Слава нескореним» для учнів 1-11 класів. Учителями фізичної культури проведена спортивно-патріотична гра «Ми – нащадки козаків» (8-11 класи) і свято козачат «Козацькі забави» (1-4 класи). Члени учнівського самоврядування підготували інформ-дайджест «Від козаків до кіборгів», проведено зустрічі з учасниками російсько-української війни «Захисники країни, спасибі за майбутнє України», учитель історії провела хвилинку інформації, присвячена 80-й річниці створення УПА «Ми сміливі нащадки незламних дідів», а вчитель правознавства організувала круглий стіл «Діти війни». У День української мови та писемності, учні і вчителі ліцею доєдналися до написання Всеукраїнського радіодиктанту національної єдності. Педагог-організатор та учні 5-7 класів підготували відео «Мово моя солов'їна...». До дня Збройних Сил України було організовано спортивне свято «Ми майбутні захисники України» (1-4 класи), педагог-організатор провела квест-гру «Ми вам довіримо Батьківщину» для учнів 5-7 класів. З метою формування соціальної та громадянської компетентностей учні 5-11 класів доєдналися до відеочеленджу «#Я_вірю_у_ЗСУ», класні керівники провели тематичні години спілкування, присвячені до Дня Збройних сил України: «Є така професія – Батьківщину захищати». Учитель предмета «Захист України»

презентував відео на Фейсбук сторінці ліцею «Українська армія – школа гарту і мужності». 22 січня 2024 року, у день Соборності та Свободи України було проведено виховні години: «Соборна Україна – одвічна мрія народу», «Українці у боротьбі за створення власної держави », «Сонце Соборності», учитель громадянської освіти провела тематичний урок для учнів 10-11 класів «Вона - наш скарб і наша мрія: соборна, вільна Україна». Під керівництвом заступника директора з виховної роботи та педагога-організатора учні нашого ліцею стали учасниками акції «Ланцюг єднання». У Всесвітній день «Дякую» провели челендж «#У_кожного_свій_фронт», де висловили подяку кожному українцю, який працює на Перемогу. 20 лютого 2024 року у День пам'яті Героїв Небесної Сотні було проведено майстер-клас «Сто небесних ангелів», флешмоб «Янголи пам'яті», хвилину мовчання «Хай палають свічки пам'яті загиблих Героїв небесної сотні», виховні години «Народ мій завжди є, народ мій завжди буде», відеожурнал «Люди, що змінили хід історії». У Міжнародний день рідної мови проведено конкурс читців патріотичної поезії «Слався, рідно Україно», педагог-організатор разом із учнями 5-11 класів підготували літературну композицію «О мово рідна, золота колыска», шкільний бібліотекар представила книжковий вернісаж «Уклін чолом народу, що рідну мову нам зберіг». Учителі української мови та літератури провели усний літературний журнал «Наш скарб – рідна мова» для учнів 8-9 класів, інтелектуальну гру «Знання за плечима не носити» для учнів 5-7 класів, турнір юних мовознавців «Мово калинова-диво барвінкове» для учнів 10-11 класів, тематичні уроки «Рідна мова в рідній школі» для учнів 1-4 класів. Педагог-організатор провела флешмоб «Говорити українською це модно!». 24 лютого 2024 року, у другу річницю повномасштабного вторгнення було проведено виховні години: «Кожен із нас - воїн», «Жінки, які загинули за Україну», «Волонтери: сила небайдужих», «Історії місць війни». Шкільний бібліотекар підготувала виставку інфографіки «Вистояли – Переможемо», педагог-організатор провела лінійку скорботи за загиблими випускниками та земляками «Пам'ять про тих, хто згасли мов зорі». Учителі історії та учні 8-11 класів переглянули фільм-реквієм «Імена на стінах», учителі української мови та літератури провели літературне читання «Борітеся – поборете! Вам Бог помагає!». Педагог-організатор та члени учнівського самоврядування підготували арт-презентацію «Відродження святиня України» до Дня Державного Герба України (19.02.2024). У День єднання було проведено виховні години «Україна. Народжені вільними!», «Єдність – то і є наша сила», «Злилися воедино однині...». Педагог-організатор провела телеміст-марафон «Молодь за єдину Україну» для учнів 5-9 класів та ток-шоу «Єднання заради Незалежності» для учнів 10-11 класів. 25 лютого 2024 року, у День української жінки було проведено флешмоб «Перемога цінніша за тюльпани», години спілкування «Славетні жінки України». З нагоди 210 річниці від дня народження Тараса Шевченка у березні 2024 року було організовано декаду пам'яті

Т. Г. Шевченка «Ти син України, ти дух її вічно живий». У рамках декади було проведено: загальношкільну лінійку "Кобзареве слово-ніби пісня, свою дарує мудрість нам", конкурс на кращий ребус і кросворд «Шифруємо твори Шевченка», флешмоб читців «Єднаймо Україну Тарасовим словом», виставку малюнків та інфографіки присвячених життю та творчості Тараса Шевченка «Твоєю силою, волею, словом...», літературні змагання «Ким був Т. Шевченко: письменник і художник», хіт-парад «Шевченкове слово у картинах». До Дня добровольця педагог-організатор ліцею підготувала відеодайджест «Доброволець – це поклик серця», класні керівники провели години спілкування «Вони для нас виборюють життя...», «Доброволець – герой сьогодні», «Чи міг би я бути добровольцем?», заступник директора з виховної роботи гру-вікторину «Подорож у часі: захисники за покликанням серця», виставку малюнків «Вони не вагались ні дня, ні хвилини». До Дня народження Ліни Костенко (19.03.2024) провели віршований флешмоб «Хто за що, а ми за незалежність». Учителі початкових класів провели українознавчі виховні заходи: гра-мандрівка «Подорож містами України» (1-2 класи), відео-екскурсія «Духовні місця краю» (3 клас), творче панно «Моя Батьківщина» (4 клас). До річниці Чорнобильської трагедії (26.04.2024) класні години: «Чорний досвід Чорнобиля»; «Земля – наш спільний дім», «Любімо й бережімо Землю», лекторій «Чорнобиль – біль України», конкурс електронних презентацій на тему: «Чорнобильська катастрофа», «Ми відповідальні за природу», історичний репортаж «Чорнобиль в серці України, а тінь його по всій Землі», Web-сталкерт «Чи є життя після апокаліпсису?», лідери учнівського самоврядування підготували відеопрезентація «Пропусти Чорнобиль крізь серце» та взяли участь у Всеукраїнському конкурсі «Слідами Чорнобиля». До Дня вдячності волонтерам організовано відео-флешмоб «Волонтери – люди доброї волі». У День пам'яті та примирення (08.05.2024) було проведено загальношкільну лінійку пам'яті «Подвиг невідкладний часу», відео-флешмоб «Мої рідні у Другій світовій війні, АТО, війні з росією...». До Дня Європи класні керівники провели години спілкування «Об'єднана Європа й Україна – колективна безпека», педагог-організатор створила веб-квест для учнів 1-11 класів «Ми українці, в сім'ї європейських народів» і провела віртуальну подорож столицями європейських країн. До Дня вишиванки провели флешмоб «Одягни вишиванку Україно моя!», конкурс малюнків для юних дизайнерів «Вишиванка – одвічний предків талісман», створили відеоролик «Вишиванка – наша зброя й оберіг». У День Героїв в Україні було проведено загальношкільну годину подяки «Я голову схилю і помолюсь за того, хто віддав своє життя...». До Дня пам'яті жертв депортації кримсько-татарського народу провели уроки історії «Пам'яті безвинно звинувачених». 20 травня 2024 року було проведено радіолінійку до Дня вшанування захисників Маріуполя. Долучились до акції вшанування пам'яті

до Дня вшанування дітей, які загинули внаслідок агресії РФ проти України. До Дня Конституції України провели флешмоб «Є право – значить є надія».

У процесі реалізації Стратегії та Концепції національно-патріотичного виховання педагоги спрямовують зусилля на виховання свідомого громадянина, патріота України. У закладі освіти систематично проводяться заходи національно-патріотичного напрямів: вивчається історичне минуле нашої Батьківщини, героїчні сторінки сучасності, вшановується пам'ять сучасних героїв-захисників України, загиблих у російсько-українській війні, єдність, незалежність українського народу.

Успішність національно-патріотичного виховання значно підвищиться, якщо ми навчатимемо здобувачів освіти протидіяти маніпулятивним впливам. В умовах потужної інформаційної боротьби щодня повинні навчати критично сприймати будь-яку інформацію, що надходить. Тому медіа грамотність має бути одним із пріоритетів у виховній роботі

У закладі освіти створені оптимальні умови для медичного обслуговування здобувачів освіти. Є добре обладнаний медичний кабінет, кімната для щеплень та кімната для медичного огляду учнів лікарем. Медичне обслуговування здобувачів освіти здійснюють висококваліфіковані сестри медичні. Результати медичного огляду здобувачів освіти доводяться до відома батьків та враховуються при проведенні уроків фізичної культури, трудового навчання, Захисту України.

З метою профілактики шкідливих звичок у закладі освіти спланована й проводилась робота по забезпеченню цікавого дозвілля. Для здобувачів освіти організовувались і проводились тижні профілактики шкідливих звичок, конкурси, засідання круглих столів, диспути, вечори запитань та відповідей, психологічні консультації.

У закладі освіти оформлено інформаційний куточок, санітарні бюлетені. У шкільній бібліотеці організовувались змінні виставки літератури на дану тематику.

Педагогічним колективом закладу ведеться постійна планомірна робота на виконання закону України «Про заходи з попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення». У закладі освіти розроблені та затверджені заходи щодо проведення антинікотинової інформаційно-освітньої та профілактичної роботи серед дітей та підлітків. У планах виховної роботи класних керівників передбачені індивідуальні бесіди з профілактики тютюнопаління з дітьми, схильними до правопорушень. Питання про заборону тютюнопаління серед школярів було внесено в порядок денний класних і загальношкільних батьківських зборів. Ведеться планомірна робота з питань протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та поширенню наркоманії

Облік цієї роботи ведеться на сторінках класних журналів, що контролюються адміністрацією. Класні керівники проводять цикл обов'язкових годин спілкування з даної тематики. Питанню профілактики наркоманії та СНІДу приділяється належна увага і у позакласній роботі школи.

Постійно проводяться заходи, спрямовані на виховання здорового способу життя. Профілактична робота з попередження наркоманії та СНІДу постійно проводиться і з батьками. Заклад освіти працює у напрямку профілактики дитячої безпритульності і бездоглядності. Заходи ліквідації безпритульності і бездоглядності дітей передбачені річним планом роботи закладу.

Відповідно до річного плану роботи ліцею на 2023/2024 навчальний рік проаналізована робота з попередження та профілактики правопорушень і злочинності, наркоманії, СНІДу серед здобувачів освіти. Розроблено і проведено заходи з профілактики злочинності, правопорушень та бездоглядності серед неповнолітніх. Взято на контроль питання:

- максимального охоплення дітей шкільного віку загальною середньою освітою;
- відвідування здобувачами освіти навчальних занять;
- виконання заходів річного плану роботи ліцею щодо попередження правопорушень і злочинності.

У закладі освіти розроблено систему роботи з профілактики правопорушень і злочинів серед здобувачів освіти, яка охоплює такі напрямки:

- соціальна робота
- психолого-педагогічна робота;
- правове навчання і виховання;
- профілактика наркоманії, алкоголізму і СНІДу.

У зв'язку з підвищенням рівня злочинності серед дітей та підлітків, збільшенням кількості дітей, які займаються бродяжництвом, вживають алкоголь, наркотичні речовини, тютюн, зазнають насильства в сім'ї першочерговим завданням ліцею є максимальне посилення контролю за дітьми з девіантною поведінкою, за неблагополучними сім'ями та батьками, які мало приділяють уваги вихованню та навчанню своїх дітей.

Важливу роль у запобіганні і подоланні відхилень у поведінці дітей і підлітків відіграє Рада профілактики правопорушень серед неповнолітніх, на засіданнях розглянуто поведінку, успішність здобувачів освіти, стан відвідування конкретного класу. Проведено 4 засідання Ради профілактики, на яких обговорювалися найважливіші питання.

Відповідно до Закону України «Про освіту» в Україні створюються рівні умови доступу до освіти, до всіх форм здобуття освіти. Це особливо актуально в умовах режиму воєнного стану. У закладі освіти навчаються учні статусу ВПО. Дітям надається психологічна підтримка, консультації з питань правової допомоги.

Протягом року в закладі освіти здійснювались організаційні заходи з правової освіти, серед них: бесіда «Закон один для всіх» до Міжнародного дня правових знань (28.09.2023), круглий стіл «Діти війни» (04.10.2023), класні години «Твоя правова культура», «Міжнародне право про права дитини» (11.12.2023), юридичний всеобуч учнів «Шляхи потрапляння українських громадян до тенет торгівлі людьми» (12.12.2023), правовий кінозал (перегляд та обговорення кінофільму) «Людолови. Стоп насильству» (13.12.2023), з 27.11-01.12.2023 тиждень історії та правознавства, турнір юних правознавців (14.12.2023), цикл бесід з правового виховання «Захищеність особи у правовій державі. Презумпція невинності.»

З метою формування правової культури та прищеплення учням поваги до прав і свобод людини і громадянина, Конституції України, державних символів, забезпечення знання та виконання ними законів України, норм та правил поведінки в школі, у листопаді 2023 року було проведено місячник правового виховання. Завданням періоду було сформувати правову культуру учнів, єдність моральної свідомості і поведінки, розуміння правил взаємодії людей у суспільстві, толерантного ставлення до інших, необхідності дотримуватись конституційно-правових норм, своїх прав, обов'язків, свобод.

Сучасний зміст виховання в Україні – це науково обґрунтована система загальнокультурних і національних цінностей. Виховання здійснюється для ідентифікації вихованця із такими загальноновизначеними цінностями та якостями, як: ціннісне ставлення особистості до суспільства і держави; ціннісне ставлення до природи; ціннісне ставлення до людей; ціннісне ставлення до мистецтва; ціннісне ставлення до праці; ціннісне ставлення до себе.

Під час планування роботи з морально-етичного виховання ліцей поставив мету щодо формування морально-духовної життєвої компетентної особистості, яка успішно самореалізується в соціумі як громадянин, сім'янин, професіонал. Виховна мета є спільною для всіх ланок системи виховання і водночас є критерієм ефективності виховного процесу.

У напрямку морально-етичного виховання було проведено виховні години «Ми – діти світу», «Світове щастя неможливе без миру на Землі», «Ми за Мир», «День Миру», «Вчимося жити у мирі і злагоді», «Хай буде мир у нашій рідній Україні», рольову гру «Правила ввічливості» (09.10.2023), «Милосердя в нашому житті», «Наповнюй серце добром» (01.12-08.12.2023), «Без сім'ї нема щастя на землі», «Нашому роду нема переводу», «Доля родини – в долі Батьківщини» (22.03.2024), «Сім'я і основні сімейні цінності», «У душі бринить струна єдина – родина, книга і дитина», години психолога «Я хочу стати кращим» – 1 клас, «Дбай про інших» – 2 клас, «Дисципліна і культура» – 3 клас, «Віра у себе» – 4 клас, «Сам собі вихователь» – 5 клас, «Пізнай себе» – 6 клас, «Світ моїх почуттів» – 7 клас, «Створення життєвого проекту саморозвитку» – 8 клас, «Вміння бути самим собою» – 9-11 класи, години соціального педагога «Добротою себе

перевір», «Моральний ідеал і його місце в житті людини», «Думка колективу чи думка особистості», «Закон товариства», «Мистецтво жити гідно. У чому воно полягає», «Найстрашніші втрати – духовні», «Духовні скарби народу», інформаційні хвилинки присвячені Міжнародному дню людей похилого віку «Дорогою добра і милосердя», «Пам'ятай про старших у твоїй родині», анкетування для учнів 10-11 класів «Якими є твої моральні цінності», у Всесвітній день «Дякую» відбувся челендж «#У_кожного_свій_фронт» (подякували кожному українцю, який працює на Перемогу), провели родинне свято до Дня сім'ї «Міцна родина – непереможна Україна» для внутрішньо переміщених сімей, конкурс малюнків «Моя сім'я – мій скарб, фоточелендж «Щаслива родина – міцна Україна!» (15.05-17.05.2024)

До Дня громадян похилого віку провели акцію «Добрі справи» (допомога ветеранам війни та праці, людям похилого віку, вітання вчителів-пенсіонерів з професійним святом), акцію «Милосердя» (робота волонтерських загонів: надання допомоги пенсіонерам, хворим, самотнім людям), до Міжнародного дня толерантності загальношкільну акцію «На скільки я толерантна людина», акцію «Скарбничка добрих справ» до Міжнародного дня інвалідів (різдвяні подарунки, листівки, сувеніри), акцію «Почни свій день з обіймів» до Міжнародного дня обіймів, акції «Мій настрій», «Назви сусіда лагідно» до Всесвітнього дня психолога, переглянули соціальний короткометражний фільм «Інвалідність – не вирок».

Громадянське виховання - процес формування громадянськості як інтегрованої якості особистості, що надає людині можливість відчувати себе морально, соціальне, політичне, юридичне дієздатною та захищеною. Воно покликане виховувати особистість чутливою до свого оточення, долучати її до суспільного життя, в якому права людини виступають визначальними.

З метою виховання активних, відповідальних та освічених громадян, які беруть участь у житті своєї країни, протягом 2023/2024 н. р. було проведено низку заходів: уроки мужності та класні години «Ніхто не забутий, ніщо не забуте!», «Я рівняюсь на героїв», «Герої поряд», конкурс малюнків «Дякуємо за мирне небо над головою», проведено тематичні виховні години до Дня українського козацтва та Дня захисників та захисниць України «Покрова – козацький оберіг», «Слава нескореним», загальношкільна хвилина скорботи за загиблими захисниками України (11.10-16.10.2023), хвилинку інформації, присвячену 80-й річниці створення УПА «Ми сміливі нащадки незламних дідів» (12.10.2023), у День пам'яті жертв Голодомору (24.11.2023) провели акцію пам'яті «Минуле живе, допоки його пам'ятають 1932 – 1933рр.», урок - набат «Голодомор в Україні: говоримо сьогодні, пам'ятаємо завжди», приєдналися до Всеукраїнської акції «Запали свічку пам'яті у своєму вікні «І пам'яті свіча не згасне...», класні керівники провели тематичні години спілкування «Голодомор 1932-1933 рр. в Україні», «Прости нас, пам'ять, прости», а вчитель історії

оформила виставку учнівських робіт по дослідженню голодоморів та політичних репресій, проведено бесіди «День Соборності – національне свято України», «Без Соборності немає незалежності» (22.01.2024). До Міжнародного дня демократії провели виховні години «Ми – українці, ми - європейці» (15.09.2023), у День пам'яті трагедії Бабиного Яру (29.09.2023) класні керівники провели виховні години «Біль нашої пам'яті», учитель історії підготувала усний журнал «Найжорстокіший злочин ХХ століття: пам'ять не вмирає...», акцію «Запали свічку пам'яті», 21 листопада у День Гідності та Свободи переглянули документальний фільму «Палаюча зима: боротьба України за свободу», класні керівники провели виховні години «Наш дух не зламати, свободу не вбити», до Дня Збройних Сил України (06.12.2023) організували благодійну акцію «Разом до перемоги», учителі історії провели інформаційні хвилини до Міжнародного дня пам'яті жертв геноциду, у День вшанування пам'яті ліквідаторів ЧАЕС (14.12.2023) провели уроки мужності «Пам'ятаймо героїв», у День пам'яті Героїв Крут (29.01.2024) провели виховні години «На Аскольдовій могилі український цвіт...», «Герої нашої історії», «Тернистий шлях до України», «Це було під Крутами...», переглянули тематичні презентації та документальні фільми, учитель історії провела урок-реквієм для учнів 10-11 класів «Крути – бій за майбутнє», члени учнівського самоврядування презентували тематично-інформаційний дайджест «Герої Крут живі у пам'яті нащадків», учителі української мови та літератури провели літературні читання «Подвиг під Крутами – символ національної честі», а педагог-організатор – загальношкільну лінійку пам'яті «Квіти у полі, до Дня вшанування захисників України (19.01.2024) переглянули фільм «Аеропорт», провели виховні години «242 дні героїчної оборони», «Кіборги, хто вони?», до роковин Чорнобильської трагедії провели історичний репортаж «Чорнобиль в серці України, а тінь його по всій Землі», (26.04.2024), до Дня пам'яті жертв депортації кримсько-татарського народу провели уроки історії «Пам'яті безвинно звинувачених» (17.05.2024), у День пам'яті та примирення пройшла загальношкільна лінійка пам'яті «Подвиг непідвладний часу» (08.05.2024), у День Європи провели години спілкування «Об'єднана Європа й Україна – колективна безпека» (09.05.2024).

У сучасних суспільно-політичних умовах, коли Україна зусиллями українських військових, добровольців, волонтерів відстоює свою свободу і територіальну цілісність, пріоритетного значення набуває виховання дітей та учнівської молоді.

У 2023/2024 навчальному році педагогічний колектив ліцею приділив значну увагу волонтерській роботі.

Протягом навчального року педагогічний колектив постійно підтримував волонтерську діяльність здобувачів освіти, надавали допомогу вимушено переміщеним особам, а також допомогу щодо інтеграції у суспільство дітей із соціально-незахищених категорій.

З метою формування в учнів екологічної культури, усвідомлення себе частиною природи; виховання почуття відповідальності за природу як національне багатство, як основу життя на Землі; залучення вихованців до активної екологічної діяльності; виховання в учнів нетерпимого ставлення до тих, хто завдає шкоди природі, у квітні 2024 року було проведено місячник екологічного виховання. У рамках місячника було проведено години спілкування «Наша планета – колиска життя», «Природа – єдина книга, кожна сторінка якої наповнена глибоким змістом», «Людина була й буде дитям природи», «Брати наші менші», «Природа навколо нас», «Знай, люби і бережи світ навколо себе», «Вода - безцінне багатство», «Озера та річки мого краю», «Світ природи – справжній та неповторний», «Чорнобильська трагедія – біль України», Члени учнівського самоврядування підготували інфодайджест «Пернаті друзі» до Міжнародного дня птахів. Учитель біології провела екологічний турнір «Світ природи», інтелектуальну гру «Веселковий дім природи», випуск екологічних листівок «Природа – наш дім».

Спортивне виховання передбачає популяризацію здорового способу життя, виховання свідомості про безпекові правила та ризики, які можуть впливати на здоров'я учнів, а також на підвищення ролі фізичної активності та збалансованого харчування в повсякденному житті школярів, виховання свідомих та відповідальних особистостей, які дбають про своє здоров'я та довкілля.

З 11.09-15.09.2023 року у ліцеї було проведено олімпійський тиждень, в рамках якого було організовано спортивний челендж «Кожен зможе», конкурс коміксів на тему «Спортивні забави» (до Дня фізичної культури і спорту України), Тік-Ток челендж «Спорт – це модно!», фотовиставку «Спорт – моє життя». Учителями фізичної культури було проведено спортивно-патріотичну гру «Ми – нащадки козаків» (13.09.2023), спортивне свято «Ми майбутні захисники України» (07.12.2023), спортивні змагання «У королівстві Снігової королеви» для учнів 1-2 класів (26.02.2024), «Веселі старти» та флешмоб-руханку «Зі здоров'ям все в порядку, всі виходим на зарядку!» до Всесвітнього дня здоров'я (05.04.2024), фізкультурно-оздоровчий захід «Мама, тато, я - спортивна сім'я» (15.05.2024), спортивні розваги «Ми зі спортом дружимо» (20.05.2024). Згідно плану спортивно-оздоровчої роботи було організовано змагання з фізичної культури до дня українського козацтва конкурс «Ну-мо, хлопці», до Дня Збройних Сил України (5- 11 класи) спортивну гру «Чемпіон ліцею», провели внутрішньошкільні змагання з футболу, настільного тенісу, шахів та шашок, провели легкоатлетичні змагання «Здоровим бути модно» в рамках тижня охорони життя і здоров'я дітей до Всесвітнього Дня здоров'я.

Трудове виховання – це процес цілеспрямованого й усвідомленого прилучення зростаючої особистості до суспільних цінностей праці, які

формуються у неї за допомогою пізнавальних і конкретно перетворювальних видів діяльності перманентно зростаючої складності.

Ціннісне ставлення до праці, складний змістовно-синтетичний компонент особистості, який включає в себе ставлення дітей та учнівської молоді до праці як однієї з важливих життєвих потреб, почуття задоволеності працею й наявності сукупності найважливіших моральних якостей, що визначають ставлення до трудової діяльності загалом (працьовитість, відповідальність, охайність, бережливість, вміння раціонально розподіляти робочий час тощо).

Відповідно до плану виховної роботи було організовано чергування учнів 8-11 класів по ліцеї, прибирання пришкільної території, проведено бесіди «Вільний час – простір для розвитку здібностей» і рейд-огляд збереження шкільних підручників учнями. З 02.11-03.11.2023 року було проведено трудовий десант «Класна кімната – обличчя колективу». З 26.02.-01.03.2024 року було проведено тиждень профорієнтації в рамках якого було проведено уроки на тему: «Моя майбутня професія», «Україні потрібні професіонали», конкурс «Бджілка мала, але й та працює» (1-2 класи), рольову гру «Усі професії хороші – вибирай на смак» (3-4 класи), ігрове спілкування «У світі професій» (5-7 класи), круглий стіл «Вибір професії – вибір життєвого шляху» (8-9 класи), «Професійне самовизначення: Хочу. Можу. Треба» (10-11 класи).

Художньо-естетичне виховання школярів спрямоване на узгодження системи цінностей суспільства, комплексу функцій мистецтва у формуванні духовного світу особистості з можливостями їх сприймання кожним індивідом у процесі інтерпретації. У школі створено всі умови для вибору різноманітних видів художньо-естетичної діяльності учнів, перетворення дозвілля на чинник особистісного творчого розвитку за допомогою духовного потенціалу різних видів мистецтва, використання активних форм різного характеру, спрямованих на самовираження та самоствердження засобами музики, образотворчого мистецтва, театру, хореографії, кіно тощо.

З метою формування основ духовно-морального розвитку особистості, усвідомлення цінності власного життя і здоров'я (фізичного, психічного, соціального, духовного, культурного) кожної людини, розвитку творчих здібностей та талантів учнів у грудні 2023 року було проведено місячник творчого розвитку особистості.

На виконання Законів України «Про освіту», «Про місцеве самоврядування», Декларації «Про загальні засади державної молодіжної політики в Україні», Конвенції про права дитини, Закону України «Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні», «Про молодіжні та дитячі громадські організації», річного плану роботи на 2023/2024 навчальний рік у ліцеї була організована робота учнівського самоврядування серед учнів 5-11-х класів під керівництвом педагога-організатора Кравчук Ю.В., основною метою якого було: виховувати активних, небайдужих громадян країни, здатних

приймати рішення, працювати і команді, вироблення навичок самоврядування, соціальної активності та соціальної відповідальності, формування громадянина, патріота, інтелектуально-розвиненої, духовно і морально зрілої особистості, готової протистояти асоціальним впливам, вправлятися з особистими проблемами, творити себе і оточуючий світ.

Засідання Учнівської Ради проводилося раз на місяць, на яких вирішувалися питання організації та проведення загальношкільних заходів. Члени Учнівської Ради вносили на розгляд питання, що турбували учнів, пропонували зміни щодо покращення навчання та дозвілля учнів закладу.

До складу шкільного парламенту входять: президент, прем'єр-міністр, секретар, міністри освіти і науки, культури та відпочинку, інформації, охорони здоров'я та спорту, національних справ, праці та екології.

Протягом 2023/2024 н. р. значну увагу було приділено національно-патріотичному вихованню здобувачів освіти. Члени учнівського самоврядування стали ініціаторами та організаторами низки заходів:

До Міжнародного дня благодійності (05.09.2023) провели благодійний челендж «Українці – українцям».

До Дня захисників і захисниць України було створено відео привітання на Фейсбук сторінці ліцею «Захисники України - воїни світла».

До Дня Гідності та Свободи підготували документальну панораму пам'яті «У їхніх серцях жила Україна».

Взяли участь у Всеукраїнській акції «Запали свічку пам'яті у своєму вікні «І пам'яті свіча не згасне...».

Міністерство національних справ підготувало відеочелендж «#Я_вірю_у_ЗСУ» до Дня Збройних сил України.

До Дня Соборності України (22.01.2024) проведено конкурс малюнків «Хай в серці кожної людини, живе любов до України».

До Дня пам'яті Героїв Крут (29.01.2024) організували перегляд тематичних презентацій та документальних фільмів «Крути: подвиг і трагедія», «Крути-символ українського патріотизму», «Крути 1918».

До Дня пам'яті Героїв Небесної Сотні провели майстер-клас «Сто небесних ангелів».

У лютому 2024 року було проведено флешмоб «Говорити українською це модно!», фотофлешмоб «Дитяча посмішка єднає Україну».

До другої річниці повномасштабного вторгнення було організовано лінійку «А ми ніколи не забудем України втрачених дітей».

У рамках Шевченківського тижня підготували хіт-парад «Шевченкове слово у картинах».

До Дня добровольця створили відеодайджест «Доброволець – це поклик серця».

26.04.2024 підготували відео-презентація «Пропусти Чорнобиль крізь серце» до роковин аварії на Чорнобильській АЕС.

До Дня Європи провели квест «Ми українці, в сім'ї європейських народів».

Конкурс малюнків для юних дизайнерів «Вишиванка – одвічний предків талісман».

Протягом навчального року спільними зусиллями учнів та вчителів, ми змогли надати допомогу вимушено переміщеним особам, військовим, солдатам, захисникам ЗСУ, волонтерам.

Учнівське самоврядування у ліцеї – багатогранне, воно охоплює різні сфери діяльності, сприяє зростанню соціальної активності, ініціативи, розвиває організаторські, управлінські здібності.

Незважаючи на загальні позитивні тенденції, разом з тим потребує покращення роботи учнівського самоврядування: активізувати діяльність учнів, впровадження їх ідей, підтримка з боку адміністрації, сприяти взаємодії дорослих і дітей на рівні партнерства, посилення системи навчання, інформування координаторів дитячого руху.

Протягом 2023/2024 н. р. проводилась дієва робота з батьками: згідно річного плану ліцею відбулися загальношкільні батьківської збори, на яких виступали класні керівники, адміністрація та представники батьків. У класах пройшли тематичні класні батьківські збори.

Більшу частину свого вільного часу учні проводять поза межами ліцею, вдома. Тому значна у вага приділяється роботі з сім'ями, батьками дітей. Адже саме вони найбільше зацікавлені бачити своїх дітей соціально захищеними і завдання загальноосвітніх навчальних закладів зробити батьків партнерами у цій справі.

Отже, можна зазначити, що виховна робота у закладі організована на належному рівні, але поряд з позитивними моментами ще має деякі недоліки, над якими потрібно спільно працювати і вчителям, і учням, і батькам.